

INVENTARIS GEVAARLIJKE STOFFEN

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLADEN (VIB)
EN VEILIGHEIDSINSTRUCTIEKAARTEN (VIK)

Overall, in elk bedrijf, worden chemische stoffen gebruikt. Sommige zijn gevaarlijker dan anderen. Het is van levensbelang om over de juiste informatie te beschikken met betrekking tot de gevaarlijke stoffen om de nodige voorzorgsmaatregelen te kunnen nemen ter bescherming van de menselijke gezondheid, de veiligheid en het leefmilieu.

VEILIGHEIDSINFORMATIEBLAD

Elk gevaarlijk product beschikt over een veiligheidsinformatieblad (VIB) ofwel een Safety Data Sheet (SDS). Het is een belangrijk communicatiemiddel en elke leverancier of fabrikant van gevaarlijke stoffen is verplicht om dit te verstrekken aan de professionele gebruikers. Het VIB bestaat uit zestien rubrieken waarin alle nodige informatie gestructureerd opgesomd staat, waaronder:

- informatie over de fysische en chemische eigenschappen;
- de gevaren en de risico's van de stoffen (H-zinnen)
 - H staat voor Hazard, de gevarenaanduidingen (bijtend, giftig, irriterend, ontvlambaar...);
- aanbevelingen voor het veilig hanteren en het gebruik van persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen (P-zinnen)
 - P staat voor Precautionary, de preventie- of voorzorgsmaatregelen bij blootstelling (bv. handen wassen na elk gebruik) of om blootstelling te voorkomen;
- de instructies voor de hantering, de verwijdering, het transport en de opslag;
- de maatregelen voor eerste hulp;
- de brandbestrijdingsmaatregelen.

Deze formulieren worden er niet altijd standaard bijgeleverd. Soms moet je zelf de leverancier contacteren en erom vragen. Dat kan altijd en iedere leverancier is verplicht jou het veiligheidsinformatieblad te verstrekken.

Deze formulieren dienen als basis voor het opstellen van de inventaris voor de gevaarlijke stoffen.

INVENTARIS GEVAARLIJKE STOFFEN

Om al de gevaarlijke stoffen in de onderneming in kaart te brengen met de nodige informatie, de afdeling of locaties waar de stoffen aanwezig zijn, het identificatienummer van de stof, de H- en P-zinnen,... is het verplicht om een inventaris of register aan te leggen. Het is belangrijk om dit register actueel te houden en regelmatig te controleren.

Gevaarlijke stoffen dienen ook verplicht aan bod te komen in de risicoanalyse. De inventaris kan hiervoor dienen als basis. De werkgever moet in deze risicoanalyse o.a. rekening houden met de gevaarlijke eigenschappen van de stoffen, de informatie die hij van de leverancier moet verkrijgen; het niveau, de aard en de duur van de blootstelling via de ademhaling, de huid en andere blootstellingswijzen; en de omstandigheden tijdens werkzaamheden waarbij chemische agentia betrokken zijn.

Het is aangeraden om een Excel-tabel te gebruiken. Een voorbeeld hiervan is online te vinden op www.beswic.be. Het voordeel hiervan is dat er achteraf gemakkelijk allerlei bewerkingen mee kunnen uitgevoerd worden. Zo kan er niet alleen gesorteerd worden op functies, werkposten of toepassingen maar kan er ook gezocht worden op gevarensymbool of H-zin.

LEGENDE INVENTARIS GEVAARLIJKE STOFFEN

- 1re kolom:** het inventarisnummer dat intern in het bedrijf gebruikt wordt.
- 2^e kolom:** de commerciële naam van het product zoals gebruikt door de leverancier en vermeld op het veiligheidsinformatieblad. Dit kan ook de naam zijn van het intermediair product of het decompositieproduct.
- 3de kolom:** de gegevens of het hier gaat om een mengsel of om zuivere stoffen van een mengsel. Componenten van een mengsel worden weergegeven in rubriek 3 van het veiligheidsinformatieblad.
- 4de kolom:** de fysische toestand van het product (vast, vloeibaar, gasvormig, vloeistof in spuitbus, korrels ...). Te vinden in rubriek 9 van het veiligheidsinformatieblad.
- 5de kolom:** het algemeen gebruik in de onderneming (bv. ontvetter, grondstof, smeermiddel...)

6de kolom: de werkpost of afdeling waar dit product in het bedrijf wordt gebruikt (bv. onderhoudsafdeling, montageafdeling, ...)

7de kolom: de functie van de werknemers die het product gebruiken. (bv. techniker, operator, magazijnier...)

8de t.e.m 16de kolom: de gevaarsymbolen. Kies het gevarensymbool uit rubriek 2.2 van het Veiligheidsinformatieblad.

17de kolom: de nummers en H-zinnen van de risico's van deze stoffen

18de kolom: de nummers en P-zinnen van de veiligheidsaanbevelingen

VEILIGHEIDSINSTRUCTIEKAART

Het is belangrijk om elke medewerker, met extra aandacht voor nieuwe medewerkers, te informeren en op te leiden omtrent het veilig gebruik, de veiligheids- en gezondheidsrisico's van gevaarlijke producten, over de te nemen maatregelen bij een incident en over de preventiemaatregelen om blootstelling te voorkomen (bv. het gebruik van PBM's).

De VIB's zijn vaak te technisch en te uitgebreid om snel de juiste informatie over de risico's en de preventiemaatregelen terug te vinden. Daarom is het sterk aangeraden een veiligheidsinstructiekaart per product op te stellen, i.s.m. met de IDPBW. Een VIK werkt als een praktische handleiding met veiligheidsinstructies, die makkelijk leesbaar en toegankelijk zijn, om veilig te werken met gevaarlijke producten. De nodige informatie kan gehaald worden uit de inventaris en de VIB's. De geschreven informatie moet in de onmiddellijke omgeving te raadplegen zijn op de werkpost waar het product gebruikt wordt.

Ook hier is het aangeraden om een Excel-tabel te gebruiken. Een voorbeeld hiervan is online te vinden op www.beswic.be.

